

Reacties op het rijbewijs-T: het eisenpakket kan zwaarder

LandbouwMechanisatie deed in zijn decembernummer een voorstel aan minister Eurlings voor realistische uitgangspunten voor het aanstaande rijbewijs-T. We vroegen de praktijk om reacties en om eigen ideeën. Daaruit blijkt dat het idee van LandbouwMechanisatie steun krijgt: stel hogere eisen aan 16- en 17-jarigen.

De theorie bezorgde drie 16-jarigen van het AOC meer hoofdbreken dan de praktijk

▲ Ruben Sturris, Tom Spekschoor en Casper Minkhorst (v.l.n.r.) zijn leerlingen van het AOC in Borculo. Ze zijn zestien jaar oud en hebben alle drie hun trekkercertificaat. Doordat ze al ervaring hadden met trekkerrijden gaf de theorie bij het examen meer problemen dan de praktijk.

Ruben, Tom en Casper zijn unaniem in hun mening: de theorie van het trekkercertificaat is moeilijker dan de praktijk. Ze hadden alle drie voor hun examen al de nodige ervaring met een trekker: thuis en op het werk. Met de theorie hadden ze die ervaring niet. Daar moesten ze flink aan trekken. Ze denken

alle drie dat het niveau van de theorie voldoende is en dat ze ook flink wat geleerd hebben. Dat het praktijkexamen in hun ogen relatief makkelijk was, betekent echter niet dat ze onvoldoende voorbereid de weg opgaan. Casper verwoordt het als volgt: "Als je als 16-jarige met een dure trekker met

werktuig of kieper de weg op mag, dan ga je dat vertrouwen niet beschamen. Het is spul van een ander. Je gaat daar verantwoordelijk mee om." Ruben vult aan: "Trekkerrijden is heel wat anders dan rijden op de eigen brommer. Met die laatste wil je nog weleens stoer of gek doen. Met de trekker laat je dat wel uit je hoofd." Tom merkt op dat het rijden met de trekker hem bewust maakt van het eigen gedrag met de fiets of met de bromfiets. "Ik zie nu beter wat de houding van mij voor andere weggebruikers betekent. Een trekker met een volle kieper kan niet maar zo aan de kant. Ook beseft ik nu dat je als chauffeur van een trekker of vrachtwagen bij regen of in het donker een fiets zonder licht niet ziet. De meeste ervaring doe je dus op door aan het verkeer deel te nemen. Het praktijkexamen is daarvoor een basis, meer niet." De drie AOC-leerlingen zijn echter van mening dat praktijklessen wel belangrijk zijn voor 16- en 17-jarigen die voorheen nog weinig of niet op de trekker zaten. Ruben kan zich voorstellen dat voor die situaties een trekker met een dubbele bediening zinvol is. Casper en Tom zijn dat met hem eens. Ze hadden het niet gek gevonden als ze zelf met zo'n trekker en hun leraar ernaast examen hadden gedaan: "Je bent dan allicht toch beter voorbereid op het verkeer dan via dat rondje op het erf. De leraar kan je beter attent maken op bijzondere dingen die je zelf misschien over het hoofd ziet", aldus Casper, Ruben en Tom.

Voors en tegens

▲ Akkerbouwer Juurink vindt de rijbewijsmaterie complex; één lijn trekken is lastig.

"Voor chauffeurs die vooral op het erf en op het land rijden en een enkele keer op de weg, is het huidige certificaat voldoende. Naarmate je meer transport doet met groter en sneller spul moet je hogere eisen stellen. Dat geldt ook voor boer of loonwerker. Ook denk ik dat een kenteken en een periodieke keuring bijdragen aan de verkeersveiligheid. Je checkt wat er op de weg komt en in welke staat het is. Dat draagt bij aan bewustwording."

Loonwerker schreeft de eisen voor T het liefst op

▲ Erik Morssink van loonbedrijf Van Hal: "Het is van belang dat een 16-jarige de weg op mag."

"Ik koppel persoonlijk het liefst het rijbewijs-T aan een leeftijd van 18 jaar. De persoon in kwestie is dan ouder en is zich door het rijbewijs-B ook meer bewust van de spelregels in het verkeer. Het sluit ook meer aan bij de verkeerswetgeving in Duitsland. Dat is in de grensstreek wel belangrijk. Anderzijds zie ik ook de nodige voordelen van een rijbewijs voor 16-jarigen. Het zijn de jongens die vaak heel bewust in onze sector aan het werk willen en het met de school in grote lijnen wel gehad hebben. Het zou jammer zijn als je deze jongens daarvoor niet de kans biedt. Het moet dan wel vanwege hun jeugdige leeftijd en de zwaarte van de voertuigen waarmee ze op de weg komen, gepaard gaan met pittige eisen. Dat zie ik vooral – de theorie loopt wel los – op het gebied van de praktijk. Net zoals bij een auto, rijden met een instructeur ernaast. Dat zo'n rijbewijs-T dan duurder wordt dan het huidige certificaat, dat moeten we dan voor lief nemen. Het zou bijvoorbeeld onderdeel van de (loonwerk)opleiding kunnen zijn. Het gaat tenslotte niet enkel om een papertje, maar om de veiligheid op de weg. Ik denk dat een kenteken en een periodieke keuring,

zoals jullie die in het decembernummer noemen, ook aan die veiligheid bijdragen. Zo'n keuring schreeft echter ook de kosten op, terwijl een VCA-gecertificeerd loonbedrijf aan zichzelf al hoge eisen stelt wat betreft de techniek en daar ook op keurt. Ik zie dus meer in controle op basis van steekproeven. Dat principe is ook voor de boer hanteerbaar. Dat hij zelf de verantwoordelijkheid neemt om met goed spul de weg op te gaan."

Leerkrachten van het AOC willen meer praktijklessen

▲ Johan Verink (links) en Theo Ticheloven: "Meer praktijk vooraf komt het niveau van het trekkerrijden ten goede."

Johan Verink en Theo Ticheloven geven beiden les op het AOC in Borculo. Johan is één van de twee leerkrachten die de praktijk van het rijcertificaat voor hun rekening nemen. Theo Ticheloven verzorgt theorie. Beide leerkrachten zijn van mening dat de theorie voldoende niveau heeft en vergelijkbaar is met de zwaarte van de theorie van het rijbewijs-B. Beiden zien dan ook eerder een verzwaring van het praktijkdeel als zinvol. Verink: "We gaan nu weleens met een leerling met de trekker de weg op, maar zonder dubbele bediening is dat eigenlijk

niet de juiste methode. Heb je die mogelijkheid om gericht in te grijpen wel, dan kun je vaker de weg op, ook met een zwaar werktuig of met een grote opraapwagen erachter." Theo Ticheloven deelt die mening. "Via de theorie maak je de leerlingen attent op situaties die op de weg voor kunnen komen, maar dat is wat anders dan erin de praktijk daadwerkelijk tegenaan lopen, of beter gezegd tegenaan rijden. Het juiste gedrag kun je alleen maar in de praktijk leren. Als je

dan als volwassene met veel rij-ervaring naast de leerling zit, leg je een betere basis dan nu." Verink ziet zo'n dubbele bediening het liefst op een trekker waar je nog moet schakelen: "Bij een trekker met een cvt, waar je alleen maar gas hoeft te geven, hebben jongeren sneller het idee dat ze het wel snappen. Moet je daarentegen schakelen, dan merk je dat je de gedachten even niet bij het verkeer hebt. Dat kan ook op vele andere manieren gebeuren en daar moet je je bewust van zijn. Veilig rijden is vooral bewust rijden."

Voor de ervaring telt

▲ Akkerbouwer Bart Westerveld wil 16-jarigen eerst meer ervaring op laten doen.

"Tijdens de praktijklessen van het rijexamen zoveel mogelijk met de trekker de weg op; rijden in zoveel mogelijk verschillende situaties." Dat is de mening van Bart Westerveld. Bij hem lopen veel jongeren stage en hij ziet grote verschillen. "Ik krijg hier jongens met een trekkercertificaat die ik echt niet de weg op stuur. Ze moeten mij eerst bewijzen dat ze het kunnen. Dat bewijs zou ik liever bij instructeurs of leraren leggen. Kunnen de jongens of meisjes het niet, dan ook geen rijcertificaat of rijbewijs." **LM**